

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

= JUU SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD ima svoje zborovanje in občni zbor v soboto, dne 21. oktobra po prihodu avtobusa na Rečici ob Savinji. Pred občnim zborom se bo vršila odborova seja. Prosi se, da pridejo p. t. odborniki vsi in se udeležijo zborovanja.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DES. BREG bo zborovalo 21. oktobra 1933. ob pol 10. uri v Narodnem domu po nastopnem dnevnem redu: 1. Došli dopisi. 2. Poročila društvenih funkcionarjev: tajnika, blagajnika in nadzornega odbora. 3. Sestava proračuna 1933./34. 4. Poročila o letošnjih skupščinah. 5. Slučajnosti.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

OKRNITEV

NORVEŠKEGA OSNOVNEGA ŠOLSTVA.

Na Norveškem je bil do sedaj v veljavi sistem sedemrazrednih osnovnih šol, to se pravi, da je bila tamkaj uzakonjena sedemletna šolska obveznost. V tekočem šolskem letu se je pa pojavilo tamkaj resno stremljenje okrniti sedemrazrednice in jih spremeniti v šestrazrednice. Državni svet se zavzema za vzdrževanje šolstva (učiteljske plače) občutno reducirani. Le malo je bilo občin, ki so zmogle doplačevati iz lastnih sredstev nadure. Da bi si vlada zagotovila izvedbo svojega predloga za okrnitev sedemrazrednic, namerala znižati svojo podporo, ki jo dobivajo občine po številu učnih ur na šolah tako, da bo plačevala sedemrazrednicam le 150 namesto dosedanjih 176 tedenskih ur. S tem bodo prizadeta predvsem mesta. Učiteljstvo se bori proti tej nameri, a odločitev je odvisna od parlamenta.

RUSKO ŠOLSTVO.

Sedanje rusko šolstvo je urejeno pod geslom: Šola je za narod in služi naj razmeram ruskega naroda. Zaradi tega imajo v Rusiji naslednje tipe šol:

1. Kmetijski tip po vaseh, kjer se učenci uče gospodarskih ved.
2. Industrijski tip; šole se nahajajo v bližini industrijskih podjetij.
3. Komunalni (vmesni) tip, ki skrbi za strokovno izobrazbo.

Ker je zgodovina ruskega naroda prav živahna in ker je novodobno šolo prinesla zahtevo naroda, je ruska šola v istini nekaj posebnega. Reforma ruske šole sega celo v predšolsko dobo. Da se more ruska mati brez bojzani posvetiti delu, je za njenega otroka preskrbljeno, ker se nahaja v rokah šolanih vzgojiteljev in učiteljev.

Enotna šola v sovjetski Rusiji ima temelje na šoli prve stopnje. Normalni tip te stopnje je štiriletna šola, ki je po uveljavitvi obveznega šolskega obiska zbrala okoli sebe že 97% otroške mase v starosti od 8. do 12. leta. Naloga šole prve stopnje je naučiti otroke čitati, pisati, računati, razen tega pa mora prinesiti otrokom tudi splošnega znanja in navade, kar potrebuje otrok v poznejšem življenju. Iste naloge nosi tudi »šola mladine«, ki jo obiskujejo otroci od 11. do 15. starostnega leta, ki niso iz katerega si bodi vzroka obiskovali šole prve stopnje. Šola mladine je

= JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA zboruje v soboto 21. okt. 1933 po prihodu vlakov v narodni šoli v Semiču. — Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo in dopisi. 2. Poročilo o banovinski in drž. skupščini. 3. Stanovske zadeve. Račun in pro-

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

račun. 4. Poročilo o zadnjem predsed. zboru. 5. Predavanje. — Prosimo članstvo, da poravnava svoj dolg na članarini. Tovariši in tovarišice, ki ste došli v naš srez, pristopite v organizacijo, ki je naše ognjišče. Nečlani, ki kljub mnogim tovariškim povablilom stojite izven naših vrst, organizirajte se!

sedaj dvoletna, a v najkrajšem času bo reducirana na enoletni tečaj.

Vmesna šola med šolo prve stopnje in višjimi šolami je šola druge stopnje, ki se deli v dva ciklusa. Ta šola je triletna in tvori s šolo prve stopnje tako zvano sedemletno šolo. Končno ima drugi ciklus druge stopnje tudi tri letnike. Šola druge stopnje pa ima že širši program, kjer naj učenci izkažejo svoje zanimanje za bodočo življenje. Tip te šole je odvisen od okolice. V industrijskih okrajih je ta šola priključena tovarnam ter se tu učenci vadijo uporabljati orodje in stroje. Na selih pa vzgaja ta šola mladino za kulturne poljedelce.

Najvišja osnovnošolska izobrazba pa je dosežena v drugem ciklusu druge stopnje, ki ga obiskuje mladina od 15. do 17. leta. Ta ciklus ne tvori samo pripravo za visoke šole, marveč ima tudi posebno nalogo — pripravljati za državo potrebni tehnični personal. Zato ima ta ciklus specialne oddelke: elektrotehniški, kemijski, knjižnični in druge. Razen tega pa pošiljajo vsako leto celo vrsto potrebnih gospodarskih in kulturnih delavcev v svet.

Pa tudi za imbecilno deco je dobro poskrbljeno. V to svrhu so urejene posebne šole.

Razen navedenih šol, ima Rusija tudi strokovne šole, ki se od prejšnjih razlikujejo le v izbiri materiala in s pripravo za določeno stroko. Srednje strokovne šole so štiriletne in se delijo na stavbno, strojno, kemijsko, poljedelsko, pedagoško in zdravniško tehniko. Dalje imajo tudi delavske fakultete, ki so se prav posebno razvijale po vojni, a sedaj so začele pešati.

Najvišjo strokovno izobrazbo pa nudijo visoke šole s študijsko dobo od 3 do 5 let. Razen znanih fakultet (zdravniška, filozofska, pravniška in pedagoška) so vzklile tudi nove fakultete (zavod precizne mehanike, zlata, platinasta, letalska in cela vrsta drugih fakultet).

Sovjetska šola je prilagoden pogojem dela in življenja za one vrste, za katere je določena; ozira se vedno na posebne prilike kraja v katerem je šola. Zveza med šolo in najbližjo okolico ni samo zunanja, marveč pronica v vse šolsko delo in tvori nedeljiv del šolskega dela.

V novi ruski šoli se polaga mnogo na samoupravo učencev. Le-ta podpira vzgojo v kolektivnem duhu in je nihalna sila šolskega življenja vobče. Današnja ruska šola je namenjena večinoma le proletariatu — kaste slojev so izumrle, vsak učenec ima iste pravice in iste dolžnosti.

Sovjetski vzgojni sistem bazira svoje delo na temeljih mednarodne solidarnosti delu-

jočih, zraven pa vedno podpira narodno kulturo, kar dokazuje dejstvo, da se preko sto raznih ruskih narodov Sovjetske zveze vzgaja danes v materinskem jeziku. K.

SOLSTVO NA MADŽARSKEM.

Kako raznoliko je šolstvo na Madžarskem, nam je prav dobro znano. Že pred vojno in tudi po vojni je imela Madžarska državne, občinske in verske šole. Vse te vrste šol obstojajo tudi danes.

V l. 1930. je imela Madžarska 6794 osnovnih šol. Od teh je bilo 1193 državnih, 791

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

občinskih, 2812 rimsko-katoliških, 1094 reformističnih, 400 evangelskih, 157 židovskih, 129 grško-katoliških, 40 grško-orientalskih, 18 vzdrževanih po družbi in 124 privatnih osnovnih šol.

Poleg osnovnih šol ima Madžarska tudi 4172 splošnih nadaljevalnih šol in 1473 kmetško nadaljevalne šole.

Na osnovnih šolah je zaposlenih 19.087 učiteljev(ic).

Število učencev na osnovnih šolah znaša 766.771, a na nadaljevalnih šolah 245.993 učencev.

Kakor si posamezne veroizpovedi vzdržujejo svoje osnovne šole, tako si vzdržujejo tudi svoja učiteljišča. Od 53 učiteljišč je 12 državnih, 29 rimsko-katoliških, 7 reformističnih, 3 evangelska in 2 židovski. -ž.

KRIZA TUDI V ANGLESKEM ŠOLSTVU.

Tudi v učiteljskih društvih na Angleškem se zadnje čase mnogo razpravlja o znižanju državnih dajatev za šolstvo. Približno 50% kreditov, ki so bili namenjeni obnovi in popravilu šolskih poslopij in povzdigi šolstva, je bilo pridržanih. Vsled tega so najbolj oškodovani otroci, ki morajo še nadalje obiskovati pouk v nezdravih šolskih poslopijih in prenatrpanih razredih. Prizadeti so pa tudi učiteljski abiturienti, ker ne morejo biti vsled skrčenih kreditov nameščeni.

V Angliji je nad 8000 osnovnošolskih razredov s 55 do 60 in še več učenci in 52.800 razredov, katerih posamezni štejejo manj ko 50 učencev. Istočasno pa je bilo v preteklem

šolskem letu nad 1500 učiteljskih abiturientov s popolno učiteljsko klasifikacijo brez službe. Število teh se je s koncem šolskega leta dvignilo nad 3000. Pripomniti pa je potrebno, da je na angleških osnovnih šolah še danes nameščenih 7270 učnih moči, ki nimajo niti predpisane predizobrazbe niti znanstvene usposobljenosti za učiteljski poklic. Vsakdo bi mislil, da je v tako kulturni državi, kot je Anglija, kaj takega nemogoče.

Da bi pri šolstvu še več prihranila, namerala angleška vlada izvesti v tekočem letu združitve manjših šol. Z združitvijo dveh šol s 100 do 150 učenci v eno, bo odpadla zopet skoraj povsod po ena učna oseba in brezposelnih učiteljev bo na Angleškem v bodočem letu še več. -ž.

ODPUŠČENI UČITELJI V NEMCIJI NE SMEJO VEČ V ŠOLO.

Ministrstvo za prosveto na Saškem je prepovedalo vsemu odpuščenemu učiteljstvu vstop

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

v šolska poslopja, kjer so preje službovali.

Ako je nemogoče izogniti se razgovoru radi oddaje službenih poslov v šolskem poslopiju, tedaj se mora to izvršiti v teku dveh dni po dostavitvi dekreta o odpustu. Vendar je tudi v tem času potrebno posebno dovoljenje šolskega upravitelja. Ista odredba velja tudi za ono učiteljstvo, ki je radi kakakega višjega disciplinskega postopka do rešitve suspendirano. In takega učiteljstva je sedaj v Nemčiji mnogo. -ž.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialno namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

DOBRA KNJIGA JE ZLATA VREDNA!

Slovenske nemške
srbohrvaške francoske
češke angleške

In druge knjige

šolske znanstvene muzikalije
leposlovne revije

Šolske in pisarniške potrebščine, zvezke in noteze, svinčnike, peresnike, črnila, tuše, ravnila, šestila, barvice, čopiče, papir in še mnogo drugega nudi

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA MARIBOR
FRANČIŠKANSKA 6 TYRŠEVA ULICA 44

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Pelikan

TUŠI ZA IZVLEČENJE

izdelujejo se skozi desetletja po lastnem postopku ter so si vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svoje trajne kvalitete pridobili ves svet. Pelikan tuši so lahko tekoči, odporni proti vodi in radiranju, mogoče jih je razredčiti in mešati med seboj. — Izdelujejo se v črni barvi in še v 39 raznih nijansah.

GUNTHER WAGNER — ZAGREB

Avgust Agnola
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 10.
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletne opreme za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luksuzni predmeti.

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.